

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ

для студентів

спеціальності

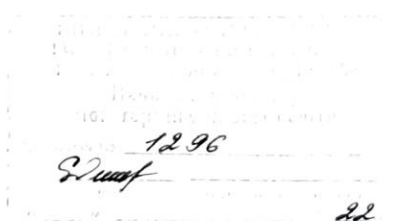
024 Хореографія

освітньої програми

Хореографія

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Київ - 2022

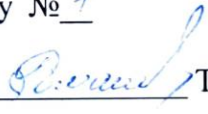
Розробники:

Сокальська Валентина Феліксівна, Алієва Ельміра Шаїгівна,
викладачі циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум»
Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Алієва Е.Ш., Голян Х.В., Кирилюк Г.О., Романова Т.В., Кравченко
С.С., Шпирка О.Д. - викладачі циклової комісії музики і хореографії Фахового
коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії
музики і хореографії

Протокол від « 31 » серпня 2022 року № 1

Голова циклової комісії музики і хореографії Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено « _____ » _____ 2022 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг дисципліни кредитів/годин	4 /120	
Курс	3	
Обсяг кредитів/годин	2/60	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	16	16
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	14	14
Форма семестрового контролю	-	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування та розвиток музичної культури студента, збагачення його емоційного та естетичного досвіду під час сприймання та інтерпретації творів музичного мистецтва і музично-практичної діяльності, а також формування навичок успішної особистості: ціннісних орієнтацій, емоційного інтелекту, когнітивної гнучкості, потреби в творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні.

Основні завдання курсу:

- оволодіння елементарними навичками гри на музичному інструменті (фортепіано);
- формування музичної грамотності і загальної музичної культури;
- виховання ціннісного ставлення до музичного мистецтва;
- розвиток музичного та художньо-образного мислення;
- сприяння розвитку загальних та музичних здібностей студентів;
- формування культури почуттів, збагачення емоційно-естетичного досвіду;
- активізація та розвиток творчих можливостей студентів на основі засвоєння музичного репертуару;
- формування у студентів художнього смаку і виконавської культури;
- ознайомлення з кращими зразками української та світової музики, народної музичної творчості.

Дисципліна «Музичний інструмент», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними, фаховими та предметними компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання та відповідною освітньо-професійною програмою:

«Музичний інструмент»

(ОС фаховий молодший бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності спеціальності</i>		
ЗК 2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (уміння сприймати інформацію, обробляти та засвоювати її, аналізувати власний рівень знань) та спроможність демонструвати й застосовувати їх у професійній діяльності.	всі теми
ЗК 4	Здатність до критичного мислення, активної пізнавальної діяльності, розвитку загальнокультурного та професійного рівня.	всі теми
<i>Фахові компетентності спеціальності</i>		
ФК 3	Володіння знаннями з теорії та історії музики, необхідними для роботи в хореографічному класі.	всі теми
ФК 10	Здатність добирати репертуар (танцювальний, музичний) згідно напряму професійної діяльності хореографічного колективу.	всі теми
ФК 11	Здатність використовувати теоретичні знання і практичні вміння зі звукового та художнього оформлення танцю, музичної грамоти для виконання комплексу робіт в галузі професійної діяльності.	всі теми

3. Результати навчання за дисципліною:

- застосовувати знання для ідентифікації, формулювання і вирішення мистецьких завдань спеціальності, використовуючи різноманітні методи навчання і виховання (ОПП, ПРН 5);
- використовувати оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного фахового рівня (ОПП, ПРН 11);
- демонструвати лідерські якості, здатність до розкриття особистісно- творчого потенціалу та самореалізації в професійній діяльності (ОПП, ПРН 19);
- оволодіти основами музичної грамоти, елементарними навичками гри на музичному інструменті;
- здобути навички виконання нескладних творів різних музичних стилів;
- оволодіти прийомами та методами роботи над технікою гри (гамами, арпеджіо, акордами);
- засвоїти навички читання нот з листа та підбору спрощеного акомпанементу до простих мелодій;
- вміти здійснювати музичний аналіз твору;
- володіти навичками акомпанування музично-ритмічним рухам;
- використовувати музичний інструмент у роботі з дітьми (проведення свят, розваг, конкурсів тощо);
- створювати репертуарний фонд для майбутньої творчої роботи;
- розуміти особливості музичної мови, орієнтуватись в музичних жанрах;
- володіти виконавськими навичками для збагачення музичних вражень дітей;
- створювати цілісний музичний образ для передачі художнього змісту твору;
- орієнтуватись у вікових особливостях музичного розвитку дітей;
- бути обізнаним у видах музичної діяльності;
- психологічно володіти собою в процесі публічного виступу;
- орієнтуватись в довідковій та методичній літературі;
- мати потребу в удосконаленні професійної компетентності;
- бути готовим до комплексного розв'язання проблем;
- вміти критично мислити;
- бути креативним, толерантним, харизматичним.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

№ п/п	Тематика змістових модулів	Всього год.	Розподіл годин між видами занять	
			практичні	С.р

Змістовий модуль № 1. Ознайомлення з музичним інструментом та основами муз. грамоти

1	Ознайомлення з інструментом фортепіано: піаніно, рояль – схожість і відмінність. Фортепіанна клавіатура. Написання нот у скрипичному ключі	3	2	1
2	Вправи на постановку рук. Тривалість звуків. Музичний розмір	4	2	2
3	Знаки альтерації. Ключові та випадкові знаки	4	2	2
4	Штрихи: legato, staccato, non legato. Вправи на оволодіння штрихами. Аплікатура та її значення	4	2	2
	Разом:	15	8	7

Змістовий модуль № 2. Формування навичок фортепіанної гри

1	Динамічні відтінки. Формування прийомів звуковидобування	3	2	1
2	Ознайомлення з басовим ключем та його застосуванням в музичних творах. Написання нот малої та великої октав	4	2	2
3	Поняття ансамблевої гри та формування початкових навичок	4	2	2
4	Удосконалення набутих умінь у програмових творах	4	2	2
	Разом:	15	8	7
	Всього годин за семестр:	30	16	14

Змістовий модуль № 3. Розвиток піаністичних навичок та навичок підбору музичного репертуару

1	Засвоєння нотного тексту, аплікатури в нових програмових творах	4	2	2
2	Мажорний лад. Гама До мажор. Будова мажорного звукоряду.	4	2	2
3	Поняття мелодії. Принципи інтонаційного розвитку	3	2	1
4	Музичний репертуар як важливий елемент ефективного здійснення професійної діяльності	4	2	2
	Разом:	15	8	7

Змістовий модуль № 4. Засоби музичної виразності

1	Засоби музичної виразності. Лад як засіб музичної виразності.	4	2	2
2	Темп як засіб музичної виразності	3	2	1
3	Ритм як засіб музичної виразності. Музично-ритмічні рухи: танець, вправа, гра	4	2	2
4	Закріплення теми «Засоби музичної виразності» на прикладах програмових творів	4	2	2
	Разом:	15	8	7
	Всього годин за семестр:	30	16	14

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1. Ознайомлення з музичним інструментом та основами музичної грамоти

Тема №1. Ознайомлення з інструментом фортепіано: піаніно, рояль –схожість і відмінність. Фортепіанна клавіатура. Написання нот в скрипковому ключі.

Ознайомлення з клавіатурою, знання назв октав. Вивчення розміщення нот 1-ї і 2-ї октав. Вміння записувати скрипковий, басовий ключ та ноти на нотному стані.

Тема №2. Вправи на постановку рук. Тривалість звуків. Музичний розмір.

Засвоєння теми про тривалість звуків. Розуміння відмінності між часовим продовженням звучання. Виконання вправ для формування навичок правильної постановки рук. Засвоєння понять такту, музичного розміру.

Тема №3. Знаки альтерації. Ключові та випадкові знаки.

Визначення знаків альтерації. Засвоєння різниці між ключовими та випадковими знаками. Виконання простих творів з використанням знаків альтерації.

Тема №4. Штрихи: legato, staccato, non legato. Вправи на оволодіння штрихами. Аплікатура та її значення.

Поняття «штрихи». Ознайомлення з прийомами виконання штрихів. Виконання практичних вправ на legato, non legato, staccato. Знання терміну «аплікатура», правил застосування аплікатури. Виконання вправ різними пальцями.

Змістовий модуль № 2. Формування навичок фортепіанної гри

Тема № 1. Динамічні відтінки. Формування прийомів звуковидобування.

Поняття «динамічні відтінки», їх застосування. Знання термінології.

Використання динамічних відтінків у програмових творах. Засвоєння прийомів звуковидобування.

Тема № 2. Ознайомлення з басовим ключем та його застосуванням в музичних творах. Написання нот малої та великої октав.

Засвоєння понять діапазону та регістру. Приклади використання нот басового ключа для відтворення художнього образу (ревіння ведмеда, гуркіт грому тощо).

Вивчення написання нот малої та великої октав. Розбір творів з басовим ключем.

Тема № 3. Поняття ансамблевої гри та формування початкових навичок.

Поняття «відчуття ансамблю», розвиток слухового контролю. Вивчення першої партії ансамблевих творів. Підготовка до виконання творів в ансамблі з викладачем.

Тема № 4. Удосконалення набутих умінь у програмових творах.

Вивчення програмових творів. Аналізування та пошук шляхів реалізації набутих знань і умінь. Підготовка до модульного контролю.

Змістовий модуль №3. Розвиток піаністичних навичок та навичок підбору музичного репертуару

Тема № 1. Засвоєння нотного тексту, апікатури в програмових творах.

Опрацювання програмових творів. Контроль за точністю виконання нотного тексту, вірністю послідовності пальців. Виконання вправ на розвиток навичок гри різними штрихами, використання цих умінь в музичних творах.

Тема № 2. Мажорний лад. Гама До мажор. Будова мажорного звукоряду.

Поняття ладу. Знання тонової величини мажорного звукоряду. Виконання гами До мажор окремими руками в дві октави.

Тема № 3. Поняття мелодії. Принципи інтонаційного розвитку.

Ознайомлення з поняттям мелодії (одноголосне вираження образно - поетичного змісту музичної думки). Поняття інтонації - звукового втілення музичної думки. Аналізування розвитку музики як процесу відображення почуттів, настроїв, думок людини в їх динаміці та якісному перетворенні.

Тема № 4. Музичний репертуар як важливий елемент ефективного здійснення професійної діяльності.

Принципи музичного оформлення уроку класичного танцю. Принципи підбору нотного репертуару.

Змістовий модуль № 4. Засоби музичної виразності

Тема № 1. Засоби музичної виразності. Лад як засіб музичної виразності.

Ознайомлення з основними поняттями засобів музичної виразності (лад, ритм, темп, динамічні відтінки, штрихи). Принципи їх застосування. Знання характерних особливостей мажорного та мінорного ладу. Аналізування впливу ладу на відтворення характеру музики, її змісту та художнього образу на музичних прикладах.

Тема № 2. Темп як засіб музичної виразності.

Ознайомлення з поняттям «темп» в музиці. Використання музичної термінології. Використання різних темпів для відтворення художнього змісту музичних творів.

Тема № 3. Ритм як засіб музичної виразності. Музично-ритмічні рухи: танець, вправа, гра.

Засвоєння понять ритму та метроритму. Значення їх у відтворенні музичних образів. Розучування нотного тексту простих музично - ритмічних творів: танцю, вправи, гри.

Тема № 4. Закріплення теми «Засоби музичної виразності» на прикладах програмових творів.

Визначення основних засобів музичної виразності у виконуваних творах. Практичне використання їх для виразного виконання. Підготовка до модульного контролю.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Види діяльності	Макс.кількість балів за одиницю	Модуль 1-2		Модуль 3-4		Модуль 5-6		Модуль 7-8	
			Кількість одиниць	Макс.к-ть балів	Кількість одиниць	Макс.к-ть балів	Кількість одиниць	Макс.к-ть балів	Кількість одиниць	Макс.к-ть балів
1.	Робота на практичному занятті	10	16	160	16	160	16	160	16	160
2.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	8	40	8	40	8	40	8	40
3.	Відвідування практичних занять	1	16	16	16	16	16	16	16	16
	Разом	—	216	—	216	—	216	—	216	—
	Максимальна кількість балів: 864									
	Коефіцієнт: 8,64									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль № 1. Ознайомлення з музичним інструментом та основами музичної грамоти

***Тема №1.** Ознайомлення з інструментом фортепіано: піаніно, рояль – схожість і відмінність. Фортепіанна клавіатура. Написання нот в скрипковому ключі (1 год.)*

Ознайомитись з клавіатурою, знати назв октав. Вивчити розміщення нот 1-ї і 2-ї октав. Вміти записувати скрипковий ключ та ноти на нотному стані.

***Тема №2.** Вправи на постановку рук. Тривалість звуків. Музичний розмір (2 год)*

Засвоїти теми про тривалість звуків. Розуміти відмінності між часовим продовженням звучання. Виконати вправи для формування навичок правильної постановки рук. Засвоїти поняття такту, музичного розміру.

***Тема №3.** Знаки альтерації. Ключові та випадкові знаки (2 год.)*

Знати визначення знаків альтерації. Розуміти різницю між ключовими та випадковими знаками. Виконувати прості твори з використанням знаків альтерації.

***Тема №4.** Штрихи: legato, staccato, non legato. Вправи на оволодіння штрихами. Аплікатура та її значення (2 год.)*

Засвоїти поняття «штрихи». Ознайомитись з прийомами виконання штрихів. Виконати практичні вправ на legato, non legato, staccato. Розуміти термін «аплікатура», правила застосування аплікатури. Виконувати вправи різними пальцями.

Змістовий модуль № 2. Формування навичок фортепіанної гри

***Тема № 1.** Динамічні відтінки. Формування прийомів звуковидобування (1 год.)*

Визначити поняття «динамічні відтінки», розуміти необхідність застосування відтінків. Знати термінологію.

Використовувати динамічні відтінки у програмових творах. Засвоїти прийоми звуковидобування.

***Тема № 2.** Ознайомлення з басовим ключем та його застосуванням в музичних творах. Написання нот малої та великої октав (2 год.)*

Розуміти поняття «діапазон» та «регістр», необхідність використання нот басового ключа для відтворення художнього образу (ревіння ведмеда, гуркіт грому тощо).

Вивчити написання нот малої та великої октав. Розібрати твори з басовим ключем.

Тема № 3. Поняття ансамблевої гри та формування початкових навичок (2 год.)

Розуміти поняття «відчуття ансамблю», «слуховий контроль». Вивчити першу партію ансамблевих творів. Підготуватись до виконання творів в ансамблі з викладачем.

Тема № 4. Удосконалення набутих умінь у програмових творах (2 год.)

Вивчити програмові твори. Аналізувати та займатись пошуком шляхів реалізації набутих знань і умінь. Готуватись до модульного контролю.

Змістовий модуль №3. Розвиток піаністичних навичок та навичок підбору музичного репертуару

Тема № 1. Засвоєння нотного тексту, апікатури в програмових творах (2 год.)

Розібрати нові програмові твори. Контролювати точність виконання нотного тексту, вірність послідовності пальців. Працювати над вправами на розвиток умінь для застосування цих умінь в музичних творах.

Тема № 2. Мажорний лад. Гама До мажор. Будова мажорного звукоряду (2 год.)

Розуміти поняття ладу. Знати тонову величину мажорного звукоряду. Виконати гаму До мажор окремими руками в дві октави.

Тема № 3. Поняття мелодії. Принципи інтонаційного розвитку (1 год.)

Ознайомитись з поняттям мелодії (одноголосне вираження образно - поетичного змісту музичної думки), інтонації - звукового втілення музичної думки. Аналізувати розвиток мелодичної лінії як процесу відображення почуттів, настроїв, думок людини в їх динаміці та якісному перетворенні.

Тема № 4. Музичний репертуар як важливий елемент ефективного здійснення професійної діяльності (2 год.)

Знати принципи підбору нотного матеріалу для оформлення уроку класичного танцю. Підібрати ноти для виконання екзерсисів.

Змістовий модуль № 4. Засоби музичної виразності

Тема № 1. Засоби музичної виразності. Лад як засіб музичної виразності. (2 год.)

Вивчити основні поняття засобів музичної виразності (лад, ритм, темп, динамічні відтінки, штрихи), та принципи їх застосування. Знати характерні особливості

мажорного та мінорного ладу. Аналізувати вплив ладу на відтворення характеру музики, її змісту та художнього образу на музичних прикладах.

Тема № 2. Темп як засіб музичної виразності (1 год.)

Розуміти поняття «темп в музиці». Знати музичну термінологію визначення темпів. Використання різних темпів для відтворення художнього змісту музичних творів.

Тема № 3. Ритм як засіб музичної виразності. Музично-ритмічні рухи: танець, вправа, гра (2 год.)

Засвоїти поняття ритму та метроритму, їх значення у відтворенні музичних образів. Розучувати нотний текст простих музично - ритмічних творів: танцю, вправи, гри.

Тема № 4. Закріплення теми «Засоби музичної виразності» на прикладах програмових творів (2 год.)

Визначити основні засоби музичної виразності у виконуваних творах. Уміти застосовувати їх для виразного виконання. Підготовка до модульного контролю.

Карта самостійної роботи

Тема змістового модуля № 1:

Ознайомлення з музичним інструментом та основами муз. грамоти

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Контроль	Кількість балів
1	Ознайомлення з інструментом фортепіано: піаніно, рояль – схожість і відмінність. Фортепіанна клавіатура. Написання нот в скрипичному ключі	1	Практичне заняття	5
2	Вправи на постановку рук. Тривалість звуків. Музичний розмір	2	Практичне заняття	5
3	Знаки альтерації. Ключові та випадкові знаки	2	Практичне заняття	5
4	Штрихи: legato, staccato, non legato. Вправи на оволодіння штрихами. Аплікатура та її значення	2	Практичне заняття	5
	Всього:	7		20

Тема змістового модуля № 2:

Формування навичок фортепіанної гри

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Контроль	Кількість балів
1	Динамічні відтінки. Формування прийомів звуковидобування.	1	Практичне заняття	5
2	Ознайомлення з басовим ключем та його застосуванням в музичних творах. Написання нот малої та великої октав	2	Практичне заняття	5
3	Поняття ансамблевої гри та формування початкових навичок	2	Практичне заняття	5
4	Удосконалення набутих умінь у програмових творах	2	Практичне заняття	5
	Всього:	7		20

Тема змістового модуля № 3:

Розвиток піаністичних навичок та навичок підбору музичного репертуару

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Контроль	Кількість балів
1	Засвоєння нотного тексту, аплікатури в нових програмових творах	2	Практичне заняття	5
2	Мажорний лад. Гама До мажор. Будова мажорного звукоряду.	2	Практичне заняття	5
3	Поняття мелодії. Принципи інтонаційного розвитку	1	Практичне заняття	5
4	Музичний репертуар як важливий елемент ефективного здійснення професійної діяльності	2	Практичне заняття	5
	Всього:	7		20

Тема змістового модуля № 4:

Засоби музичної виразності

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Контроль	Кількість балів
1	Засоби музичної виразності. Лад як засіб музичної виразності.	2	Практичне заняття	5
2	Темп як засіб музичної виразності	1	Практичне заняття	5
3	Ритм як засіб музичної виразності. Музично-ритмічні рухи: танець, вправа, гра	2	Практичне заняття	5
4	Закріплення теми «Засоби музичної виразності» на прикладах програмових творів	2	Практичне заняття	5
	Всього:	7		20

6.3. Форми контролю та критерії оцінювання

Оцінювання роботи студентів здійснюється шляхом **підсумкового контролю**.

Підсумковий контроль охоплює роботу студента на практичному занятті та його самостійну роботу за такими критеріями:

- попереднє оцінювання (діагностика рівнів музично-естетичного та фахового розвитку, з'ясування індивідуальних особливостей та здібностей студента);
- оцінка самостійної підготовки студента до заняття;
- оцінювання активності й результативності роботи студента протягом аудиторних занять;
- оцінювання процесу та результату опанування студентом проблемних завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- поточне оцінювання готовності студента до контрольних заходів з урахуванням здатності до самоаналізу, самооцінки і самоконтролю.

Залік – це вид контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів практичних занять, самостійного опрацювання та відвідування занять протягом терміну вивчення навчальної дисципліни.

Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., практичні заняття – 64 год., самостійна робота – 56 год.

М Модулі	Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2				
Назва модуля	Ознайомлення з музичним інструментом та основами музичної грамоти					Формування навичок фортепіанної гри				
Години	16 год.					16 год.				
Практичні заняття Самостійна робота	2 год. 1 год.	2 год.	2 год.	2 год.	2 год.	2 год. 1 год.	2 год. 2 год.	2 год. 2 год.	2 год. 2 год.	
Теми занять	Ознайомлення з інструментом фортепіано. Фортепіанна клавіатура. аписання нот в скрипичному	Вправи на постановку рук. Тривалість звуків. Музичний розмір	Знаки альтерації. Ключові та випадкові знаки	Штрихи: legato, staccato, non legato. Вправи на оволодіння штрихами. Аплікатура та її значення		Динамічні відтінки. Формування прийомів звукотворення	Ознайомлення з басовим ключем та його застосуванням в музичних творах. Ноти малої та великої октави	Поняття ансамблевої гри та формування початкових навичок	Удосконалення набутих умінь у програмових творах	
Види контролю										

Модулі	Змістовий модуль № 3					Змістовий модуль № 4				
Назва модуля	Розвиток піаністичних навичок та навичок підбору музичного репертуару					Засоби музичної виразності				
Години	16 год.					16 год.				
Практичні заняття Самостійна робота	2 год. 2 год.	2 год.	2 год. 1 год.	2 год. 2 год.		2 год. 2 год.	2 год. 1 год.	2 год. 2 год.	2 год. 2 год.	
Теми занять	Засвоєння нотного тексту, аплікатури в програмових творах	Мажорний лад. Гама До мажор. Будова мажорного звукоряду	Поняття мелодії. Принципи інтонаційного розвитку	Музичний репертуар як важливий елемент ефективного здійснення професійної діяльності		Засоби музичної виразності. Лад як засіб музичної виразності	Темп як засіб музичної виразності	Ритм як засіб музичної виразності. Музично-ритмічні рухи: танець, вправа, гра	Закріплення теми «Засоби музичної виразності» на прикладах програмових творів	
Види контролю										

Модулі	Змістовий модуль № 5					Змістовий модуль № 6				
Назва модуля	Ознайомлення з музичним інструментом та основами музичної грамоти					Формування навичок фортепіанної гри				
Години	16 год.					16 год.				
Практичні заняття	2 год.	2 год.	2 год.	1 год.		2 год.	2 год.	2 год.	1 год.	
Самостійна робота	2 год.	2 год.	2 год.	1 год.		2 год.	2 год.	2 год.	1 год.	
Теми занять	Мінорний лад. Види мінору. Будова гамм ля мінор	Удосконалення навиків ритмічної гри Ознайомлення з розмірами 3/8 і 6/8	Види музичної діяльності	Навички читання нот з листа		Поняття жанру в музиці. Танець, пісня, марш – основні складові у музичному вихованні дітей	Ознайомлення з музичною термінологією	Темп як характерна особливість відтворення музичного образу	Виховання внутрішнього слуху як необхідної умови для відтворення художнього образу	
Види контролю										

Модулі	Змістовий модуль № 7					Змістовий модуль № 8				
Назва модуля	Ознайомлення з музичним інструментом та основами музичної грамоти					Формування навичок фортепіанної гри				
Години	16 год.					16 год.				
Практичні заняття Самостійна робота	2 год. 2 год.	2 год. 2 год.	2 год. 2 год.	1 год. 1 год.		2 год. 2 год.	2 год. 2 год.	2 год. 2 год.	1 год. 1 год.	
Теми занять	Шумові дитячі інструменти. Формування ритмічного слуху. Розвиток навиків ансамблевої гри	Струнна група інструментів симфонічного оркестру. Прийоми звуковидобування	Духові та ударні інструменти. Формування слухових уявлень. Метроритм як основа структури музичного твору	Диригент та його роль в організації виконання музичних творів		Формування навичок теоретичного аналізу змісту програмових творів	Застосування засобів музичної виразності для досягнення емоційного наповнення змісту творів	Роль слухового контролю під час роботи над програмовими творами	Психологічні аспекти в підготовці до публічного виступу	
Види контролю	Залік									

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Кимлик О. Віночок [Ноти]: музична хрестоматія / О. Кимлик. - Вінниця: Нова Книга, 2015. - 107с.
2. Лігус О. М. Музика в хореографії: навч. посіб. /О.М. Лігус. – К.: ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. – 114 с.
3. Михайлюк А.М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва: навчально-методичний посібник / А.М. Михайлюк. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 220 с.
4. Олексюк О.М., Бондаренко Л.А. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі: навч. пособ./ О.М. Олексюк, Л.А. Бондаренко. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. -112 с.
5. Шевчук, Антоніна. Залучаємо малят до музичної скарбниці [Текст] / А. Шевчук // Дитячий садок. Мистецтво. - 2010. - N 3. - С. 36-41.
6. Хлебнікова Л.О. Музичне мистецтво. Хрестоматія. 1-2 класи. – Київ: Ранок, 2016
7. Хочу грати на роялі. Гриднєва Н. (упорядник), автор текстів Храпачова М., художник Лавро К. — Київ: Музична Україна, 2017. — 96 с.

Додаткова

1. Співаємо, граємо, слухаємо [Ноти]: хрестоматія до курсу «Методика музичного виховання»; уклад.: Н.Є. Кравцова, В.К. Лебедєв. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 192с.
2. Фортепіано. 1 клас [Ноти]: учбовий репертуар дитячих музичних шкіл / уклад. Б.О. Милич. – Київ: Музична Україна, 2015. – 77с.
3. «Музична школа»- Журнал, Випуски 25-28, Фортепіано для початківців. Частини 1-4. – Київ , 2017.